# Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego dla Branżowej Szkoły I stopnia nr 6 im. Rotmistrza Witolda Pileckiego w Zespole Szkół Zawodowych nr 1 w Poznaniu na rok szkolny 2026/2027

## I. PODSTAWA PRAWNA

WSDZ opracowano w szczególności na podstawie:

1. ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
2. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
3. rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego;
4. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
5. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz Ustawa – Prawo oświatowe, art. 117 i rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 października 2023 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych – Dz.U. 2023 poz. 2175;
6. rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego;
7. ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – Dz.U. 2016 poz. 64, z późn. zm.;

Treści programowe doradztwa zawodowego dla branżowej szkoły I stopnia określa załącznik nr 4 do rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego,
z uwzględnieniem zmian obowiązujących od 1 września 2026 r.

## II. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego, zwany dalej WSDZ, określa organizację i realizację działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego oraz zasady współpracy osób i podmiotów zaangażowanych w ten proces.
2. WSDZ jest integralną częścią działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Obejmuje działania skierowane do uczniów, rodziców/opiekunów prawnych oraz nauczycieli i specjalistów.
3. Celem WSDZ jest wspieranie uczniów w poznawaniu własnych zasobów, planowaniu rozwoju edukacyjnego i zawodowego, podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących dalszego kształcenia i zatrudnienia oraz przygotowaniu do elastycznego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy.
4. WSDZ uwzględnia specyfikę Branżowej Szkoły I stopnia, w szczególności znaczenie kształcenia zawodowego, praktycznej nauki zawodu, współpracy z pracodawcami, zdobywania kwalifikacji oraz możliwości kontynuowania nauki i podnoszenia kwalifikacji po ukończeniu szkoły.
5. Działania doradcze są dostosowane do potrzeb, możliwości, zainteresowań, predyspozycji, stanu zdrowia i sytuacji życiowej uczniów oraz uwzględniają informacje o aktualnej i przewidywanej sytuacji na rynku pracy.

6. Adresatami WSDZ są:

- uczniowie Branżowej Szkoły I stopnia nr 6;
- rodzice/opiekunowie prawni;
- nauczyciele i specjaliści;
- kierownik szkolenia praktycznego, nauczyciele zawodu i opiekunowie praktycznej nauki zawodu;
- pracodawcy i inne podmioty współpracujące ze szkołą.

## III. CELE WSDZ

### 1. Cel główny

Przygotowanie uczniów do świadomego, samodzielnego i odpowiedzialnego planowania kariery edukacyjno-zawodowej, podejmowania decyzji dotyczących dalszego kształcenia i zatrudnienia oraz elastycznego reagowania na zmiany zachodzące na rynku pracy.

### 2. Cele szczegółowe

Szkoła wspiera uczniów w:

- poznawaniu własnych zainteresowań, uzdolnień, kompetencji, predyspozycji, wartości, mocnych stron i obszarów wymagających rozwoju;
- dokonywaniu bilansu własnych zasobów i odnoszeniu go do wyborów edukacyjno-zawodowych;
- poznawaniu zawodów, kwalifikacji, stanowisk pracy i wymagań pracodawców;
- analizowaniu lokalnego, regionalnego, krajowego i europejskiego rynku pracy;
- korzystaniu z prognoz zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego;
- poznawaniu form zatrudnienia, podstawowych praw i obowiązków pracownika oraz zasad poruszania się po rynku pracy;
- przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych i do rozmowy kwalifikacyjnej;
- poznawaniu możliwości prowadzenia działalności gospodarczej;
- zdobywaniu doświadczenia zawodowego podczas nauki;
- poznawaniu możliwości dalszego kształcenia, zdobywania i uzupełniania kwalifikacji oraz uczenia się przez całe życie;
- korzystaniu z cyfrowych narzędzi doradztwa, baz zawodów, portali ofert pracy i wiarygodnych źródeł informacji;
- poznawaniu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji;
- rozumieniu wpływu nowych technologii, automatyzacji i sztucznej inteligencji na zawody, kompetencje i formy zatrudnienia;
- planowaniu własnej ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz modyfikowaniu jej w zależności od zmian osobistych, edukacyjnych i zawodowych.

## IV. OBSZARY REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

### 1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń rozpoznaje swoje zainteresowania, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje, wartości, mocne strony i obszary wymagające rozwoju; analizuje wpływ stanu zdrowia i własnych możliwości na wybór oraz wykonywanie pracy i odnosi wiedzę o sobie do planowania przyszłości zawodowej.

### 2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń poznaje zawody i stanowiska pracy, wymagane kwalifikacje i kompetencje oraz oczekiwania pracodawców; analizuje sytuację i prognozy rynku pracy; poznaje formy zatrudnienia, podstawowe prawa i obowiązki pracownika, możliwości zdobywania doświadczenia zawodowego, zasady poszukiwania pracy i przygotowania dokumentów aplikacyjnych; poznaje możliwości prowadzenia działalności gospodarczej oraz wpływ nowych technologii i AI na świat pracy.

### 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń poznaje możliwości dalszego kształcenia po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia, w tym możliwości zdobywania i uzupełniania kwalifikacji, korzystania z kwalifikacyjnych kursów zawodowych i innych form kształcenia ustawicznego; korzysta z wiarygodnych źródeł informacji oraz poznaje zasady funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

### 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń określa cele edukacyjne i zawodowe, planuje kolejne etapy rozwoju, tworzy możliwe warianty ścieżki kariery, analizuje konsekwencje swoich decyzji, korzysta z informacji o edukacji i rynku pracy oraz potrafi modyfikować swoje plany w odpowiedzi na zmieniające się warunki.

## V. ORGANIZACJA I REALIZACJA WSDZ

1. Za organizację doradztwa zawodowego odpowiada dyrektor szkoły we współpracy z doradcą zawodowym/koordynatorem WSDZ, nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem i psychologiem szkolnym, kierownikiem szkolenia praktycznego oraz innymi osobami zaangażowanymi w proces kształcenia.
2. Doradztwo zawodowe realizowane jest w szczególności:

- podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- podczas zajęć edukacyjnych, zawodowych i z wychowawcą;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- podczas indywidualnych konsultacji;
- w ramach praktycznej nauki zawodu;
- podczas spotkań z pracodawcami i przedstawicielami zawodów;

- podczas wizyt zawodoznawczych, targów edukacyjnych i wydarzeń branżowych;
- z wykorzystaniem cyfrowych narzędzi i zasobów doradztwa zawodowego.

3. Szczegółowe działania w danym roku szkolnym określa **Program realizacji doradztwa zawodowego**, który wskazuje w szczególności: klasy/oddziały,
   tematykę i cele, formy i metody pracy, terminy, osoby odpowiedzialne, udział rodziców oraz podmioty współpracujące.

4. Program opracowuje się z uwzględnieniem potrzeb uczniów, diagnozy zapotrzebowania na działania doradcze, informacji o rynku pracy, prognoz zapotrzebowania na pracowników, wyników monitoringu karier absolwentów oraz informacji uzyskanych od lokalnych i regionalnych pracodawców, izb gospodarczych lub przedstawicieli branż.
5. Program realizacji doradztwa zawodowego jest zatwierdzany przez dyrektora szkoły do 30 września każdego roku szkolnego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

## VI. ZADANIA OSÓB REALIZUJĄCYCH WSDZ

### Dyrektor szkoły

Dyrektor organizuje warunki realizacji doradztwa zawodowego, zatwierdza program roczny, koordynuje współpracę szkoły z podmiotami zewnętrznymi oraz zapewnia warunki do realizacji działań, w tym wizyt zawodoznawczych i współpracy z pracodawcami.

### Doradca zawodowy WSDZ

Do jego zadań należy w szczególności:

- diagnozowanie potrzeb uczniów w zakresie doradztwa zawodowego;
- prowadzenie zajęć i indywidualnych konsultacji;
- koordynowanie działań doradczych szkoły;
- współpraca z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami i kierownikiem szkolenia praktycznego;
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- analizowanie prognoz zapotrzebowania na pracowników i wykorzystywanie ich w pracy z uczniami;
- wykorzystywanie informacji z monitoringu karier absolwentów;
- wykorzystywanie cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego;
- współpraca z rodzicami, pracodawcami i instytucjami zewnętrznymi;
- współtworzenie programu realizacji doradztwa zawodowego;
- monitorowanie i ewaluowanie działań.

### Nauczyciele i wychowawcy

Nauczyciele i wychowawcy włączają treści doradztwa zawodowego do prowadzonych zajęć, wspierają uczniów w rozpoznawaniu ich zasobów, rozwijają kompetencje

społeczne, komunikacyjne, cyfrowe i przedsiębiorcze, przekazują informacje o zawodach i rynku pracy oraz współpracują z doradcą zawodowym i rodzicami.

**Pedagog i psycholog szkolny**
Pedagog i psycholog wspierają uczniów w rozpoznawaniu ich zasobów, potrzeb i ograniczeń, rozwijaniu kompetencji społecznych i emocjonalnych oraz podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych; współpracują z doradcą zawodowym, wychowawcami i rodzicami.

**Kierownik szkolenia praktycznego, nauczyciele zawodu i opiekunowie praktycznej nauki zawodu**

Wspierają uczniów w łączeniu zdobywanych kwalifikacji z rzeczywistymi wymaganiami stanowisk pracy, współpracują z pracodawcami, przekazują informacje o warunkach pracy i oczekiwaniach pracodawców oraz pomagają uczniom analizować doświadczenia zdobywane podczas praktycznej nauki zawodu.

## VII. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI I ŚRODOWISKIEM ZEWNĘTRZNYM

1. Rodzice/opiekunowie prawni są partnerami szkoły w procesie planowania przez ucznia dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej. Szkoła umożliwia im korzystanie z informacji, konsultacji i spotkań dotyczących możliwości edukacyjnych i zawodowych uczniów.
2. W realizacji WSDZ szkoła współpracuje w szczególności z:

- lokalnymi i regionalnymi pracodawcami, organizacjami pracodawców, izbami gospodarczymi i przedstawicielami branż;
- publicznymi służbami zatrudnienia, Ochotniczymi Hufcami Pracy i agencjami zatrudnienia;
- Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu;
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
- szkołami i placówkami prowadzącymi kształcenie zawodowe;
- centrami kształcenia zawodowego, placówkami kształcenia ustawicznego i branżowymi centrami umiejętności;
- uczelniami i innymi instytucjami edukacyjnymi.

3. Współpraca może obejmować wizyty zawodoznawcze, spotkania z pracodawcami i przedstawicielami zawodów, warsztaty, prezentacje, konsultacje, targi edukacyjne i wydarzenia branżowe oraz działania związane z praktyczną nauką zawodu.
4. W działaniach szkoły mogą uczestniczyć pracodawcy współpracujący z Zespołem Szkół Zawodowych nr 1 w Poznaniu, w szczególności podmioty związane z kształceniem praktycznym uczniów.

## VIII. CYFROWE DORADZTWO ZAWODOWE

1. WSDZ uwzględnia wykorzystanie cyfrowych narzędzi wspierających podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.
2. Uczniowie są przygotowywani do korzystania z wiarygodnych źródeł informacji,

w szczególności cyfrowych baz zawodów, portali ofert pracy, materiałów dotyczących kształcenia zawodowego, prognoz rynku pracy oraz Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.
3. Doradca zawodowy wykorzystuje dostępne cyfrowe narzędzia doradztwa oraz aktualne dane dotyczące rynku pracy i karier absolwentów.
4. W ramach doradztwa uczniowie poznają wpływ sztucznej inteligencji, automatyzacji i innych nowych technologii na zawody, zakres wykonywanych zadań, zapotrzebowanie na kompetencje oraz formy zatrudnienia.
5. Uczniowie rozwijają umiejętność krytycznej oceny informacji dostępnych w Internecie oraz odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z narzędzi cyfrowych.

## IX. METODY I FORMY REALIZACJI

WSDZ realizowany jest z wykorzystaniem metod aktywizujących i praktycznych, dostosowanych do potrzeb uczniów, w szczególności: zajęć warsztatowych, ćwiczeń indywidualnych i grupowych, dyskusji, analizy przypadku, odgrywania ról, symulacji rozmowy kwalifikacyjnej, pracy z ofertami pracy i cyfrowymi bazami informacji, projektów, tworzenia portfolio, spotkań z pracodawcami i przedstawicielami zawodów, wizyt zawodoznawczych, targów edukacyjnych i wydarzeń branżowych oraz indywidualnych konsultacji i porad.

## X. EWALUACJA WSDZ

1. Realizacja WSDZ podlega systematycznej ewaluacji w celu oceny skuteczności działań oraz dostosowania ich do potrzeb uczniów i zmian na rynku pracy.

2. Ewaluacja może obejmować:

- ankiety i rozmowy z uczniami;
- informacje zwrotne od rodziców;
- analizę udziału uczniów w działaniach doradczych;
- informacje od pracodawców i opiekunów praktycznej nauki zawodu;
- analizę doświadczeń związanych z praktyczną nauką zawodu;
- analizę losów absolwentów;
- analizę aktualnych danych i prognoz rynku pracy;
- sprawozdania z realizacji działań doradczych.

3. Wnioski z ewaluacji wykorzystuje się do aktualizacji WSDZ oraz opracowania Programu realizacji doradztwa zawodowego na kolejny rok szkolny.

## XI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. WSDZ jest dokumentem otwartym i podlega aktualizacji w przypadku zmian przepisów prawa, potrzeb uczniów, kierunków kształcenia oraz zmian zachodzących na rynku pracy.
2. WSDZ stanowi dokument ramowy. Szczegółowy zakres działań, tematykę, klasy, terminy, osoby odpowiedzialne, formy realizacji oraz podmioty współpracujące określa coroczny Program realizacji doradztwa zawodowego.
3. Przy planowaniu działań wykorzystuje się aktualne informacje o rynku pracy, prognozy zapotrzebowania na pracowników, wyniki monitoringu karier absolwentów oraz informacje od pracodawców i przedstawicieli branż.
4. WSDZ wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez dyrektora szkoły.